

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Matthaei Tympii Aureum Specvlvm Principvm,
Consiliariorvm Iudicvm, Consvlvm, Senatorvm, Et Aliorvm
Magistratvum Cvm Ecclesiasticorum tum Politicorum
omnium**

Tympe, Matthäus

Coloniae Agrippinae, 1617

74 Sacrilegia grauißimis punire.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52641)

pecuniarijs Comites tuos consulis, quanto magis in caussa Religionis Sacerdotes Domini æquum est cõsulas? Licet Episcopi tempore S. Augustini, &c. causas inter laicos iudicarent, Proconsules tamen Præfectique Prouinciarum nullatenus profus immiscebant se causis Clericorum, licet aliquando pro eisdem ad Episcopos litteras scriberent commendatitias. *Baron. Tom. 5. pag. 62.*

SIGNVM LXXIV.

SACRILEGIA GRAVISSIME punire.

Sacrilegos punire.

Hæc enim expressè contra Diuini Numinis reuerentiam committuntur; ideoque diuinitus, seu inuisibili manu Dei sæpe vindicantur.

1. *Philistai* maximis calamitatibus diuinitus oppressi fuere, quòd Arcam Domini indignè trahissent, & nisi eam breui remisissent, periculum erat, ne omnes vsque ad interuentionem delerentur. Vnde post septem menses eam cum honore restituere: quo facto plaga cessauit. *1. Reg. 5. & 6.*

2. Cùm *Bethsamita* Arcam Domini curiosè & parum reuerenter contra præceptum Diuinum, *cap. 4. Numer.* expressum intuiçi essent, interfecti ex Primoribus 70. viri, & ex plebeijs quinquaginta millia, Diuino Numine etiam conspectum curiosum morte vlciscente. *1. Reg. 6.*

3. *Balthasar Rex Chaldæorum*, cùm vasa sacra proferri iussisset, & ex illis cum suis Optimatibus & concubinis potaret, repente vltionem Diuinam sensit. Nam in medio conuiuio, & comessantibus

M m m 5 cium

ium læticia apparuerunt digiti, quasi manus hominis scribentis contra candelabrum, in superficie parietis aula regia, omnibus intuentibus & vehementer consternatis. Scripta sunt autem hæc tria verba MANE, THECEL, PHARES: quorum, interprete Daniele, hæc erat sententia: MANE, numeravit Deus regnum tuum, & complevit illud: hoc est, complevit annos, quibus regnum tuum durare constituit. THECEL: appensus es in statera, & inuentus es minus habens. PHARES: diuisum est regnum tuum, & datum est Medi & Persis. Et eadem nocte tum ciuitas capta est, tum Rex cum infinita hominum multitudine, & magna nobilitatis parte interfectus. Daniel. 5.

Regni certa periodus à Deo constituta est. Regum opera expenduntur.

4. Heliodorus cum sacrum ararium, violato templi asylo, spoliare conatur, Iudæis Diuinam opem implorantibus, non solum ipse virtute Numinis est prohibitus; sed etiam grauitur ob sacrilegium attentatum verberibus multatus, & milites, quos secum duxerat, ingenti pauore concussi sunt. Apparuit enim illis equus vultu terribili, amictu splendido, cuius equus in Heliodorum impetu facto, prioribus calcibus insiliens, illum grauitur affligit. Deinde conspecti duo inuenes robore & pulchritudine excellenti, qui Heliodorum vtrisque inuadentes, flagellis ita excipiunt, vt de vita ipsius desperaretur. Verum Sacrificio pro illius salute oblato, subito curatur. 2. Machab. 3.

3. Accedit, quod etiam falsorum Numinum contemptores & sacrilegos legamus diuinitus fuisse punitos. Milites enim Xerxis, qui sanum Cabirom apud Thebanos (vbi Ceres colebatur) spoliandi causa intrare ausi fuere, omnes infamia

infantia correpti, partim se in mare abiecere, partim è rupibus præcipitârunt. *Pausanias in Bæoticis.*

6. Cùm *Alexander Macedo* Miletum urbem Ionix munitissimam expugnâset, & quidam è militibus in templum Cereris, illius spoliandi causa irrupissent, repente omnium oculos obiectus fulgor ignis extinxit. *Lactant. lib. 2. c. 8. Val. Max. lib. 1. cap. 2.*

7. *Appius Claudius Censor* cùm aduersus respõsum ad seruos publicos Hercules sacra transtulisset, luminibus orbatus est. *Censor Fuluius* cùm ex Iunonis Lacinix templo marmoreas tegulas abstulisset, quibus ædem Fortunæ Equestris, quam Romæ fecerat, tegeter, mente captus est, & amissis duobus filijs in Illyrico militantibus, summo animi mœrore consumptus.

8. *Pyrrhus Epirotarum Rex*, sublata ex Proserpinæ Locrensis fano pecunia naufragium fecit, ac vicinis Deæ littoribus allisus est, vt nihil præter eam pecuniam iscolume reperiretur. *Lactant. lib. 2. cap. 8.* verùm in huiusmodi euentis nõ est vindicta à vero Deo illata; sed à Dæmonibus Diuinitatis æmulis, qui vt Dij haberentur, & diuinos honores ab hominibus extorquerent, veri Dei instituta & mores conati sunt imitari. Hinc tot visiones, tot apparitiones, tot responsa, & oracula, tot in speciem miracula ab illis edita, tot beneficia, quæ suis cultoribus videntur præstitisse, tot castigationes ijs, qui in eorum religiones peccassent, irrogatæ. Illorum ope vel præstigijs factum, vt lapis nouacula ab Augure incideretur: vt statua Iunonis Veiensis migra-

migrare se Romam velle, militi responderit: vt
Fortuna muliebri specie periculum denuntiari-
tur: vt Claudię manum nauis cingulo tracta sequere-
tur: vt Roma, aduecto ex Epidauro serpente, pesti-
lencia liberaretur: vt in sacrilegos & Ceres The-
bana, & Ceres Milesia, & Proserpina Locrensis,
& Iuno Lacinia vindicauerit: vt Hercules de Ap-
pio, Iupiter de Atinio, Apollo de milite Scipionis
Lactant. lib. 2. cap. 17. Permittebat ista Diuinum
Numen, tum propter mortalium scelera, quę ty-
rannidem dæmonum merebantur; tum quia in
huiusmodi facinoribus vel sacrilegijs Ethnici vel
peccabant contra conscientiam, qua illis inesse a-
liquid diuinitatis credebant: vel non solum falso-
rum istorum Numinum, sed absolute omnis Nu-
minis & Diuinitatis contemptu ista committe-
bant. Hęc P. Lessius lib. de Prouidentia Numinis.

9. *Childericus*, qui primus apud Sigebertum
Francorum Regem habebatur, ob agellum, aut
villam iniuria ab Ecclesia Aquensi raptam, & re-
uersam, post continuum & acutissimum vnius an-
ni morbum, miserè expirauit, lucratus ob ini-
quam villulę adeptionem animę sempiternam
damnationem. *Gregor. Turon. de glor. Confess. cap.*
71.

10. Berengarius Rex Italię post ablatam ab E-
piscopatu Nouariensi insulam S. Iulij, dono pio-
rũ Principum Ecclesię donatam, mox se suum-
que perdidit Imperium. *Baron. Tom. 10. Anno*
Christi 962.

11. *Carolus Martellus* Gallię Rex, quia in Eccle-
siarum res inuolauit, sempiternis poenis manci-
patus est, si D. Eucherio Aurelianensium Episcopo
credendum, cui in oratione raptò obiectum fu-
illa

isse æternis pœnis multatum vno ore asserunt multi Præsules Dioceseos Rothomagésium atq; Rhemorum in epistolis ad Ludouicum Galliz Regem. *Idem Tom. 10. Anno Christi 858.*

12. *Ethelredus Anglorum Rex* propter vastatam Ecclesiæ Rossensis ditionem varias Danorum incursiones ac deprædationes perpeffus est. *Idem Anno 893.*

13. *Berta Richuini Comitis coniunx*, quòd vilam Iuliacam nullo iure à Carolo Francorum Rege marito suo donatam, inuito vero illius domino Fulcone Rhemensi Episcopo retineret, graui & lethifero morbo affecta, tandem miserimè fato concessit. *Idem Tom. eod. Anno Christi 848.*

SIGNVM LXXV.

SCHOLAS ET CLASSICAS, ET Publicas, quas Vniuersitates vocant, instituire, collapsas instaurare, tue-ri, defendere.

Carolus Magnus tot bellorum & administrã-
darum Prouinciarum mole oneratus, id ha-
buir antiquissimum, ve cùm post relatas de hosti-
bus victorias, templa extruxisset, vbi Deo gratiz
agerentur, (victorias enim oratione potius,
quàm armis, quod idem testatus est, erat conse-
cutus est,) Scholas illicè templis adiungebat,
quibus Sacerdotes præficiebat. Et intelligens
veram religionem in Gallia ferè perijffe, quòd
studia litterarum intercidissent, aliquot Acade-
mias euexit. Illæ Resp. diutissimè semper florue-
runt, quæ optimorum studiorum diligentem cu-
ram